FYLKESMANNEN I NORDLAND

Saksbehandler og innvalgstelefon
Eldrid Nedrelo, 75 53 15 64
eldrid.nedrelo@fm-no.stat.no

Vår dato	Vår referanse	Vår arkivkode
02.05.2002	2002/03575	433.52
Deres dato	Deres referanse	

Statens naturoppsyn

7485 TRONDHEIM

IVERKSETTELSE AV FORSØK PÅ HIUTTAK AV JERV I BURFJELLOMRÅDET, RANA KOMMUNE

Fylkesmannen viser til Direktoratet for naturforvaltnings (DN) brev av 30.04.02, hvor Fylkesmannen i Nordland gis tillatelse til å iverksette forsøk på uttak og avliving av årsunge(r) av jerv fra ynglehi i Burfjellområdet i Rana kommune. Vi viser også til vår søknad av 29.04.02.

Vedtak
Fylkesmannen i Nordland iverksetter med dette forsøk på uttak og avliving av årsunge(r) av jerv fra et hi i Burfjellområdet i Rana kommune. Fellingsforsøket utføres i perioden 02.05.02 til og med 16.05.02. Selve forsøket på hiuttak og avliving iverksettes av Statens naturoppsyn (SNO).

Deltagerne på fellingsforsøket oppnevnes av Fylkesmannen i Nordland i samråd med SNO. Leder for fellingsforsøket er Even Bjørnes. Fellingsforsøk stanses ved fellingstillatelsens utløp, eller hvis Fylkesmannen av andre årsaker finner å måtte stoppe fellingsforsøket.

Tillatelsen til uttak av årsunger av jerv fra ynglehi er gitt av Direktoratet for naturforvaltning med hjemmel i §12 i Lov om viltet (Viltloven) av 29.mai 1981 nr. 38, med senere endringer, og §2 og §3 i "Forskrift om forvaltning av bjørn, jerv, ulv og gaupe" av 30.06.00.

Bakgrunn
Fylkesmannens vedtak er betinget ut fra en helhetsvurdering av bestandssituasjonen for jerv, skadesituasjonen på sau, forebyggende tiltak, resultatet av lisensjakta på jerv, samt en vurdering av områdets betydning som beiteområde.

I Fylkesmannens utkast til forvaltningsplan for jerv, gaupe, bjørn, ulv og kongeørn legges det opp til at det skal arbeides spesielt intensivt med å få ned tapene av rein og sau i områder som har store gjentatte tap til rovvilt over flere år. Ved å velge ut noen slike *særskilte tiltaksområder* forsøker vi å redusere tapene langsiktig i de mest tapsutsatte områdene. I disse områdene brukes det flere virkemidler; både forebyggende tiltak og tiltak rettet mot rovviltbestandene. Rana er et slikt tiltaksområde.

Bestandssituasjonen i området
Yngleregistreringen av jerv pågår for tiden i hele fylket. Foreløpige tilbakemeldinger fra Statens naturoppsyn (SNO) tyder på at vi står overfor et lovende yngleår i Nordland. Også i år ser det ut til at det vil bli registrert mange ynglinger i Region 2, hvorav den ene er lokalisert i Burfjellet.

De siste årene (1998-2001) er det årlig registrert 8-13 ynglinger i Nordland. Av de 13 ynglingene som ble registrert i 2001, tilhørte 5 lokaliteter Region 2. Tre av disse ynglingene som ble registrert i Region 2 ligger i Rana kommune, hvorav den ene i Burfjellområdet. Også tidligere år er det registrert høy aktivitet av jerv i dette området. Det ble påvist yngling i Burfjellet både i 1999 og i 2000.

Under lisensjakta 2001/2002 ble det felt til sammen 2 jerv i Nordland av en total kvote på 9 dyr. De to dyra ble felt i henholdsvis Beiarn og Saltdal kommuner i Region 2. Det har ikke blitt felt jerv i området til tross for flere skadefellingstillatelser og selv om det har vært åpnet for lisensjakt i området i flere år. I 1999/2000 ble det imidlertid felt en hannjerv i et nærliggende område ved Snøfjellet.

Fylkesmannen anser bestandssituasjonen i Nordland for å være god, og felling av jervunge(r) i dette området kommer ikke i konflikt med målsetningen om en sammenhengende levedyktig bestand av jerv i Nord-Norge og Nord-Trøndelag.

Områdets betydning som beitemark, skadeomfang og potensiale for fremtidige skader
Bjørnådal beitelag har sommerbeite i Burfjellområdet. I beitesesongen 2001 slapp 5 medlemmer av det nevnte beitelaget til sammen 263 sauer og 509 lam på utmarksbeite, hvorav 3 sauer og 71 lam ble erstattet som tatt av rovvilt. 69 av dyra ble erstatta som tatt av jerv, 5 som tatt av freda rovvilt.

Beitesesongen 2000 slapp 5 medlemmer av Bjørnådal beitelag til sammen 322 sauer og 563 lam på utmarksbeite, hvorav 3 sauer og 25 lam ble erstatta som tatt av jerv. Skadeomfanget i 1999 var imidlertid betydelig i Rana, og et av de største tapsområdene var Burfjellet-Rausandtind, med store tap hos enkeltbrukere i Bjørnådal beitelag. Fra 1996 til 1999 økte antallet sau erstattet til jerv fra 68 til 358 sau og lam, og utgjorde i 1999 ca 70 % av antallet erstatta sau og lam til rovvilt i Rana. Det har med andre ord vært store konsentrerte tap av sau til jerv i dette området over flere år.

Våren 2000 (18.05.00) gav DN tillatelse til uttak og avliving av jervunger fra ett hi i området Burfjellet Rana kommune. Dette hiuttaket ble ikke gjennomført av praktiske årsaker.

Uttak av valper fra dette området antas å ha tapsreduserende effekt kommende beitesesong. Det ble åpnet for jakt i dette området under vinterens lisensjakt. Men det ble ikke felt jerv i Rana, og ønsket uttak ble altså ikke oppnådd. Fylkesmannen mener det er nødvendig å ta ut jerv i dette området nå for å redusere tapene av sau til jerv.

Forebyggende tiltak
I Rana kommune har det vært gjennomført ulike forebyggende tiltak de siste årene. I området Ørtfjellet hvor det har vært store tap av sau til jerv i 1997 og 1998 har det vært gitt midler til etablering av beredskapsarealer i forbindelse med akutt tidlig nedsanking. Dette arealet er på 65 da. Det er skrevet avtale mellom bruker og Fylkesmannen som bl.a. sikrer at andre sauebrukere kan benytte arealene dersom situasjonen skulle tilsi det. I 2001 ble det gitt tilsagn om midler til forebyggende tiltak på totalt kr 114 000,- til Rana kommune, hvorav kr 80 000,- skulle gå til opprettholdelse av beredskapsareal for

årene 2001-2004, og kr 34 000,- skulle gå til å dekke underskudd ved opparbeiding av beredskapsareal i 2001.

I løpet av beitesesongen 1999 ble det gjennomført akutt tidlig nedsanking av sau i Bjørnådal beitelag. Det oppstod en tapssituasjon forårsaket av jerv på slutten av beitesesongen i området Burfjellet-Rausandtind, og "akutt-midler" ble gitt til tre berørte medlemmer i beitelaget.

Det ble også bevilget inntil kr 10 000,- til ekstraordinært tilsyn av sau i perioden 16.08.01-30.08.01 til Bjørnådal og omegn beitelag, som et resultat av tapssituasjonen forårsaket av jerv på slutten av beitesesongen i Burfjellområdet.

Fylkesmannens konklusjon
På grunnlag av en vurdering av jervebestanden i fylket, områdets betydning som beitemark, skadeomfanget og potensialet for fremtidige skader på sau, finner Fylkesmannen det riktig, *som ett av flere tiltak*, å iverksette forsøk på hiuttak og avliving av jervunge(r).

Saksopplysninger
Vedtaket kan påklages til Direktoratet for naturforvaltning. Klagefrist er tre uker fra underretning om vedtaket er kommet fram. Eventuell klage skal angi det vedtak som det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger for saken bør nevnes. Klagen skal sendes via Fylkesmannen i Nordland.

Med hilsen

Oddlaug Knutsen (e.f.)
fung. fylkesmiljøvernsjef

Tore Vatne
seksjonsleder

Kopi:
Direktoratet for naturforvaltning
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Troms og Finnmark
Kontaktutvalget for rovviltsaker i Nordland (etter liste)
Norsk Institutt for naturforskning, Trondheim
Rana kommune
Statskog Nordland, avd. Mo
Jervenemnda for Nord-Norge, samt Nord-Trøndelag v/leder John H. Steinnes
Bjørnådal beitelag
Hestmannen/Strandtindene reinbeitedistrikt v/Kurt Jørgen Gaup
Lokal rovviltkontakt Tore Rausandaksel